

Metodické doporučení MK k vývozům sbírkových předmětů do zahraničí v režimu zákona č. 122/2000 Sb.

Z důvodu sporu mezi společností Diag Human SE a Českou republikou hrozí exekuce majetku České republiky v zahraničí, a tedy i kulturních statků (k exekuci tří uměleckých děl – sbírkových předmětů už došlo). Sbírkové předměty (části sbírek muzejní povahy zapsaných v Centrální evidenci sbírek) jsou vyváženy do zahraničí:

- a) *pouze s povolením Ministerstva kultury,*
- b) *pouze na dobu určitou, t.j. stanovenou v povolení,*
- c) *pouze z důvodů uvedených v zákoně č. 122/2000 Sb. (§ 11 odst. 1), jimiž jsou vystavování, preparování, konzervování či restaurování a vědecké zkoumání.*

Hrozbou exekucí je naplněn jeden z důvodů pro možné nevydání povolení k vývozu sbírkových předmětů podle ustanovení § 11 odst. 3 zákona č. 122/2000 Sb., protože nemohou být poskytnuty dostatečné právní záruky pro navrácení zapůjčených sbírkových předmětů do České republiky.

To opravňuje Ministerstvo kultury nevyhovět žádosti správce sbírky muzejní povahy, jejímž vlastníkem je Česká republika, o povolení k vývozu sbírkových předmětů. V takovém případě však Ministerstvo kultury musí zahájit správní řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a vydat rozhodnutí o zamítnutí žádosti ve správním řízení.

Do zahraničí však nejsou vyvážena pouze umělecká díla či jiné, samy o sobě cenné předměty, ale také věci, které jsou sice velmi cenné pro sbírku muzejní hodnoty, ale samy o sobě mají hodnotu nepatrnou (např. herbářové položky, minerály, preparáty živočichů, fragmentární archeologický materiál atp., jejichž pojistné hodnoty se pohybují v rozmezí 10 – 500 Kč). Předměty samy o sobě cenné jsou zpravidla vyváženy z důvodu jejich vystavování, konzervování nebo restaurování, předměty mající samy o sobě hodnotu pouze nepatrnou zpravidla z důvodu preparování nebo vědeckého zkoumání.

Řešení situace, která právě nastala, je v zákoně č. 122/2000 Sb. ošetřeno a je tudíž nezbytné podle zákona postupovat:

A. Řešení dosud nerealizovaných zápůjček sbírkových předmětů do zahraničí

1. *MK vydalo pokyn muzeím a galeriím spravujícím sbírky ve vlastnictví České republiky (obdobně by měly postupovat i další zřizovatelé muzeí a galerií spravující sbírky ve vlastnictví České republiky), aby až do odvolání:*
  - a) *nepodávaly žádosti o vývoz sbírkových předmětů z důvodů vystavování, konzervování či restaurování v jakékoliv pojistné hodnotě a žádosti o vývoz sbírkových předmětů z důvodů preparování nebo vědeckého zkoumání, jejichž celková pojistná hodnota je vyšší než 100 tis. Kč,*
  - b) *požádaly ministerstvo o storno žádostí o povolení vývozu sbírkových předmětů z důvodu vystavování, konzervování či restaurování v jakékoliv pojistné hodnotě nebo vývozu sbírkových předmětů z důvodů preparování či*

- vědeckého zkoumání, jejichž celková pojistná hodnota je vyšší než 100 tis. Kč, které již podaly, ale ministerstvo je dosud nevyřídilo,
- c) *nerealizovaly vývozy sbírkových předmětů* z důvodů vystavování, konzervování či restaurování v jakékoliv pojistné hodnotě nebo vývozy sbírkových předmětů z důvodů preparování nebo vědeckého zkoumání, jejichž celková pojistná hodnota je vyšší než 100 tis. Kč, které byly ministerstvem povoleny, ale dosud k vývozu nedošlo.
2. *MK nebude vydávat až do odvolání povolení* k vývozu sbírkových předmětů z důvodů vystavování, konzervování a restaurování v jakékoliv pojistné hodnotě nebo povolení k vývozu sbírkových předmětů z důvodů preparování nebo vědeckého zkoumání, jejichž celková pojistná hodnota je vyšší než 100 tis. Kč, ve smyslu ustanovení § 11 odst. 3 zákona č. 122/2000 Sb. v případě, kdyby muzeum či galerie spravující sbírku muzejní povahy ve vlastnictví České republiky nerespektovalo pokyn podle bodu 1 a podá žádost o vývoz sbírkových předmětů z těchto důvodů. Takovou situaci bude řešit nejprve dohodou s muzeem či galerií o stornu žádosti (viz bod 1 b), případně zahájením správního řízení o zamítnutí žádosti.
3. Možnost povolení zahraniční zápůjčky, pro kterou organizace zajistí v dané zemi „Immunity from Seizure“, tj. právní záruku nezabavitelnosti, bude Ministerstvo kultury zvažovat případ od případu s přihlédnutím k aktuálnímu vývoji soudních sporů s Českou republikou.

B. Řešení již realizovaných, ale dosud neukončených, zápůjček sbírkových předmětů do zahraničí

V současné době je v zahraničí (nejen v Evropě, ale např. i v USA) zapůjčena řada sbírkových předmětů, které jsou částmi sbírek muzejní povahy ve vlastnictví České republiky, na základě platných povolení k vývozu podle zákona č. 122/2000 Sb. a na základě platných smluv o výpůjčce. MK proto *nebude vydávat až do odvolání dodatky k povolením k vývozu sbírkových předmětů* z důvodů vystavování, konzervování a restaurování v jakékoliv pojistné hodnotě nebo k povolením k vývozu sbírkových předmětů z důvodů preparování nebo vědeckého zkoumání, jejichž celková pojistná hodnota je vyšší než 100 tis. Kč, u nichž již vypršela doba, na kterou byly vyvezeny (prodloužení doby vývozu),

Muzea a galerie spravující sbírky ve vlastnictví České republiky posoudí případ od případu podle uzavřených smluv o výpůjčce sbírkových předmětů z důvodů vystavování, konzervování a restaurování bez ohledu na pojistnou hodnotu a o výpůjčce sbírkových předmětů z důvodů preparování nebo vědeckého zkoumání v celkové hodnotě vyšší než 100 tis. Kč možnosti a účelnost vypovězení smlouvy a navrácení sbírkových předmětů do České republiky. Obecná kritéria nelze stanovit, nelze také vyloučit soudní spory a vymáhání náhrady vzniklých ztrát ze strany půjčitelů.